

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/198/2019
Identifikačné číslo spisu:	8516202360
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:8516202360.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: K. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, XXX XX D., o zaplatenie 6.195,89 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 4C/72/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 22. februára 2018 sp. zn. 22Co/28/2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 22. februára 2018 sp. zn. 22Co/28/2017 vo výroku, v ktorom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v prevyšujúcej napadnutej časti a rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa zo 06. júna 2017 č. k. 4C/72/2016-117 vo výroku, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti zamietol z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu Stará Ľubovňa na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1.1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo 06. júna 2017 č. k. 4C/72/2016-117 rozhodol, že žalovaná je povinná uhradiť žalobkyni istinu vo výške 5 745,89 eur, vyčíslený úrok vo výške 306,30 eur, vyčíslený úrok z omeškania vo výške 2,76 eur a úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 6 295,89 eur od 10.4.2015 do 26.2.2016, zo sumy 6 245,89 eur od 27.2.2016 do 13.4.2016, zo sumy 6 195,89 eur od 14.4.2016 do 12.5.2016, zo sumy 6 145,89 eur od 13.5.2016 do 27.7.2016, zo sumy 6 045,89 eur od 28.7.2016 do 21.9.2016, zo sumy 5 995,89 eur od 22.9.2016 do 18.10.2016, zo sumy 5 895,89 eur od 19.10.2016 do 28.12.2016, zo sumy 5 845,89 eur od 29.12.2016 do 26.4.2017, zo sumy 5 745,89 eur od 27.4.2017 do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom II. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Výrokom III. súd prvej inštancie rozhodol, že žalobkyňa má nárok voči žalovanej na náhradu trov konania v rozsahu 44,70 %.

1.2. Žalobkyňa sa žalobou podanou na súde v pôvodnom konaní vedenom pod sp. zn. 4C/69/2015 dňa 16.4.2015 domáhala voči žalovanej zaplatenia istiny vo výške 6 295,89 eur, nezaplatených úrokov vo výške 306,30 eur, nezaplatených úrokov z omeškania vo výške 2,76 eur, úroku 13,90 % ročne zo sumy 6 295,89 eur od 19.3.2015 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 6 295,89 eur od 19.3.2015 do zaplatenia a vo výške 5,00 % ročne zo sumy 603,3 eur od 19.3.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že uzavrela so žalovanou úverovú zmluvu č.

XXXXXX, na základe ktorej poskytla žalovanej peňažné prostriedky vo výške 6 600,00 eur. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý ho zaplatiť do 12.1.2024. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti, a preto bola vyzvaná dňa 18.3.2015 na predčasné splatenie poskytnutého úveru v lehote do 9.4.2015. Pohľadávka žalobkyne voči žalovanej ku dňu predčasného zosplatnenia predstavovala sumu 6 664,95 eur. Táto suma pozostávala z nezaplatenej istiny poskytnutého úveru vo výške 6 295,89 eur, úrokov vo výške 306,30 eur, ktoré predstavujú dohodnutý úrok v zmysle zmluvy, ktorý bola žalovaná povinná splatiť v rámci splátok poskytnutého úveru do dňa predčasného zosplatnenia vo výške 13,90 % ročne, úrokov z omeškania vo výške 2,76 eur vo výške 5,00 % ročne zo dňa predčasného zosplatnenia, poplatkov vo výške 60,00 eur za upomienky a výzvu na predčasné splatenie. Istina poskytnutého úveru a nezaplatené úroky sú od 19.3.2015 sankcionované sankčnou províziou vo výške 5,00 % ročne a predstavuje úrok z omeškania v zmysle § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka.

1.3. Pred začatím pojednávania žalobkyňa súdu písomne oznámila podaním doručeným súdu dňa 2.5.2016, že berie čiastočne späť svoj návrh v časti týkajúcej sa sumy 100,00 eur s príslušenstvom z dôvodu čiastočných úhrad žalovanou dňa 26.2.2016 vo výške 50,00 eur a dňa 13.4.2016 vo výške 50,00 eur. Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením zo dňa 4.5.2016 č. k. 4C/69/2015-55 konanie v časti týkajúcej sa sumy 100,00 eur zastavil a v prevyšujúcej časti vec vylúčil na samostatné konanie vedené pod sp. zn. 4C/72/2016.

1.4. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že nepriznal žalobkyni ňou požadované úroky vo výške 13,90 % ročne zo sumy 6 295,89 eur od 19.3.2015 do 26.2.2016, zo sumy 6 245,89 eur od 27.2.2016 do 13.4.2016, zo sumy 6 195,89 eur od 14.4.2016 do zaplatenia za dobu po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. Ak žalobkyňa v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Cob/62/2007, tak tu jej súd dal do pozornosti, že novšia, aktuálna judikatúra vyšších súdov v otázke spotrebiteľských úverov zastáva stanovisko, že úroky z úveru je možné priznať len do zosplatnenia istiny. V uvedenej súvislosti súd poukázal napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014, v zmysle ktorého jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru s tým, že následne mu už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania.

1.5. Súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 497 zákona č. 513/1991 Z. z., § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb., § 1 ods. 2, § 1 ods. 8, § 2 písm. c), d), § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z..

2.1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na základe odvolania žalobkyne rozsudkom z 22. februára 2018 sp. zn. 22Co/28/2017-148 rozhodol tak, že zmenil rozsudok vo výroku o lehote splatnosti dlhu tak, že žalovanej sa povolilo dlžnú sumu a úrok z omeškania splácať v splátkach po 100,- eur mesačne, vždy k poslednému dňu toho-ktorého mesiaca pod následkom straty výhody splátok. Výrokom II. v prevyšujúcej napadnutej časti potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Výrokom III. stranám sporu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

2.2. Žalobkyňa napadla druhý a tretí výrok rozsudku, t. j. proti zamietavej časti predmetného rozsudku a výške náhrady trov konania a žalovaná sa odvolala proti lehote, v ktorej má dlžnú sumu zaplatiť. Odvolací súd považoval rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietavom výroku za vecne správny. V odôvodnení rozsudku uviedol, ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že

veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

2.3. Ďalej odvolací súd uviedol, že v danej právnej veci žalobkyňa pristúpila k zosplatneniu celého úveru ku dňu 09.04.2015, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobkyne došlo k určení lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a odvolací súd preto dospel k záveru, že žalobkyni vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 09.04.2015, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a iných nárokov z porušenia práva. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutiach Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 07.05.2014, Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22.02.2017 sp. zn. 5Co/407/2016.

2.4. Žalovaná už v konaní pred súdom prvej inštancie opakovane uviedla, že jej nepriaznivá finančná situácia jej neumožňuje splniť dlžnú sumu jednorazovo, a preto žiadala o možnosť splatiť dlžnú sumu v pravidelných mesačných splátkach. Z jej vyjadrení bolo zrejmé, že si je vedomá existencie svojho dlhu, vyvíja úsilie o jeho vyrovnanie v čo najkratšej dobe, snaží sa eliminovať svoje výdavky tak, aby pohľadávka žalobkyne mohla byť uspokojená. S ohľadom na uvedené, berúc zreteľ na výšku priznaného plnenia ako aj na časový úsek, ktorý ubehol od rozhodnutia súdu prvej inštancie po rozhodnutie odvolacieho súdu, počas ktorého už žalovaná mohla svoj dlh čiastočne plniť, odvolací súd dospel k záveru, že žalovanej je dôvodné umožniť splnenie dlhu v pravidelných mesačných splátkach vo výške 100,- eur. Plynutie času nemá na postavenie žalobkyne negatívny dopad, keďže jej patrí nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy až do času úplného splnenia dlhu.

2.5. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 CSP tak, že náhradu trov odvolacieho konania stranám nepriznal, nakoľko žalobkyňa bola v odvolacom konaní neúspešná a úspešnej žalovanej žiadne trovy konania zo spisu nevyplývajú.

3.1. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorým napadla rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej zamietavej časti. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie v rozsahu dovolania zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3.2. Prípustnosť dovolania odôvodnila poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

3.3. V odôvodnení dovolania namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, ktoré záviselo od vyriešenia právnej otázky, neriešenej v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, a to: „či má veriteľ nárok na zaplatenie úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení.“ Dovolateľka mala za to, že v danom prípade síce súd aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, nakoľko nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukazujúc na ustanovenie § 502 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka argumentovala, že obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Svoje tvrdenia podporila poukazom na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/12/2017, a na konkrétne rozsudky odvolacích súdov (napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Co/23/2017 atď.). Vo vzťahu zmluvných úrokov a úrokov z omeškania a priamo aj k ich uplatniteľnosti veriteľom popri sebe po predčasnom zosplatnení dlhu poukázala na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo/212/2014.

4. Žalovaná sa k dovolaniu vyjadrila podaním zo dňa 06.07.2018. Uviedla, že nedisponuje žiadnymi finančnými prostriedkami, prišla o prácu a nemôže uhradiť požadovanú čiastku.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo aj „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429

ods. 2 písm. b/ CSP, skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné a aj dôvodné, a preto rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti i rozsudok prvoinštančného súdu v rozsahu dovolania zrušil (§ 449 ods. 1, 2 CSP) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

9. Ako už bolo uvedené, v preskúmvanej veci dovolateľka prípustnosť dovolania odôvodnila poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, pričom malo ísť o otázku existencie a výšky nároku veriteľa zo (spotrebiteľského) úverového vzťahu na zaplatenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru. Dovolateľka teda dovolanie odôvodnila prípustným dovolacím dôvodom, a to nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom, keď v ňom vymedzila nielen to, ktoré právne posúdenie veci pokladá za nesprávne (označením právnej otázky, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu i jemu predchádzajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie), ale aj to, v čom ňou namietaná nesprávnosť spočíva (v nesprávnej aplikácii práva na zistený skutkový stav).

10. V prejednávanej veci rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky existencie a výšky nároku veriteľa zo (spotrebiteľského) úverového vzťahu na zaplatenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru.

11. V dobe rozhodovania dovolacieho súdu o dovolaní v tomto spore už uvedená právna otázka bola dovolacím súdom riešená v rozhodnutí zo 16. júna 2020 sp. zn. 5Cdo/42/2020 v druhovo totožnej veci tej istej dovolateľky, v ktorom najvyšší súd (o. i.) uviedol:

„18. Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z. z. Tento zákon ale nepokrýva všetky otázky vzniku úverového zmluvného vzťahu, práv a povinností strán, ktoré zo zmluvného vzťahu vyplývajú, riešenia otázok, na akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úrokov z omeškania, výšku úrokov z omeškania, ktoré sú predmetom úpravy Obch. z. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d/ Obch. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení Obch. z. o zmluve o úvere (§ 497 a nasledujúce). Ustanovenia OZ sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ, použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné prednostne aplikovať (§ 52 ods. 2 OZ).

19. Z ustanovení § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z.). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých

peňažných prostriedkov, v § 502 ods. 1 vete prvej Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov.

20. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, či zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa.

21. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za ne získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.

22. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané, dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t. j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

23.1. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny, jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť.

23.2. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navýšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navýšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 OZ.

23.3. Na druhej strane postavenie veriteľa - dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednania nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda, jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody.

24. Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.“ Uvedené rozhodnutie bolo aj uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 5 z roku 2021.

12. V danom prípade dovolací súd rozhoduje o dovolaní v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tou istou dovolaateľkou - vid' konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 2Cdo/115/2019, 5Cdo/73/2020, 7Cdo/307/2019, 7Cdo/118/2019, 8Cdo/221/2019, 8Cdo/237/2019, 8Cdo/135/2020, 9Cdo/6/2020, 9Cdo/24/2020, 9Cdo/270/2020, 9Cdo/332/2020 v ktorých dospel dovolací súd k zhodnému riešeniu právnej otázky vedúcej k záveru, že „v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí“. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a

poukazuje na ne. V zmysle § 452 ods. 1 CSP už ďalšie dôvody neuvádza.

13. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru, od ktorého sa dovolací súd nepovažuje za potrebné odkloniť, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd v tejto časti zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

14. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok